

Kvæða til Suðurlandsfararanna.

Aftur er stundin komin, tá
Færoyalands synir hinir baldi
stevna móti sögulangindum —
Suðurlandinum hinum tilfittu, til-
líkt fyrri stítt ríka hav, men ekki
minst gítid sum hitt harðbalna
og vandamálta landið, ið sjáldan
geyur troykta, arbeidandi monn-
um skáa. —

Eins og ferðafuglurinn halda teir
fram sína stevnu á hvörjum vári
— fram gjögnum íður og streingir,
millum bóða og skerja, siggjandi
höttandi vandar — tó einki kann
förða teimum at halda leiðina
fram, einki megnar at taka teim-
um málið úr eygsjón — því? tí
tað er teimum so bjart, tað er
valurinn, har blóman av Færoya
fólki berjist upp á lív og deyð
fyri teimum har heima, sum við
ótta í barni, við langtandi trúan
fylgdu teimum á leið, sum biðj-
andi og bønandi ynsktu og ynska
Guds signing at varðveita teir
har yviri í bardaganum fyri liv-
inum, fyri fólkinum — landinum.

Málið er bjart, men stríðið er
hart, og mangur ein „landkrabbi“,
sum svav sín søta náttarblund
ella sat í glaðum veitslulag, meðan
títt í kulda, kava og náttmyrkri
máttu berjast móti „havi og
stormi ísens“, grunar lítlið, hvør
stóru mururin er — ja, hann er
einki minni, enn tað er millum
kulda og hita, dag og nátt — tó
kann tað henda, at „hesin“, sum
fær bróðurpartin av áðganum úr
tykkara slíti, hevur eitt bitandi,
speiandi orð til tykkara við heim-
komuna, um ikki ferðin hevur
gingið honum eftir víld; men alt
tíllíkt smáputt nerverar ikki tykkum,
sum altíð lægdu doyðin á at út-
inna verkið til fullnar. —

Tit harðvunnu sjógarpar! Tíðum
var tykkum „vált undir fótí“. —
Ófýsissligt var innan borða, tá
stórmurinn reistist í veldi, so skútan
titráði eins og spaleyv, sleingi-
andi sær til ymsar kjálkar, sum
vildi hon blakað bæði leyst og
fast oman av sær — táid hvein í
togum og taklum, knarraði í
bjálkum og plonkum og ræðulig
il hoyrdust frá øðiligum bróta-
sjógunum bæði í gulborð og læ-
borð, framanfyri og aftanfyri —
tá, garpar stóðu stinnir á bunka!

Ella — hvør tykkara hevur ikki
upplivað hina óhugnaligu kava-
roksnáttina, tá tjúkníð køvdi av
um allar leiðir, so ikki sást fram
um stavn! Bara myrkur og aftur
myrkur, tá væl vitandi, at í
hundrað tali av stóri og smærri
færum sveimaðu aftur og fram,
struku tvørtvið, og hvør veit, nær
ið bera kann saman — eingin.
Ei undur í, um menn í tilíkkum
stundum gerast álvarsamir. — Og
tá so stórt, grátt bráðliga dagar
fram úr tjúkninum — skip? —
land? — gerast andit bleik —
túsdun tankar mala í klingur í
sama bili — tó, aldri stóðu menn
ráðvillir! —

Tjúkníð lýsir í — lokin er vandi.
Men tá dagar gerast maksamir
og veiðan er mikil, tá verður
annar hýrður innan borða; mangt
eitt skemtandi orð fellur manna
millum, lið um lið standa teir:
unglingar, menn um miðjan aldur
og ellismektir garpar, og draga
hin dýrmæta fong; og hóast
sveittin hann drívur av brosand
andlitum, kennist hetta eins og
náttardugg á grønnum grasi. Nú
ræður um — og tankarnir snjúgva
sær av og á móti heimlandinum,
har teirra kærur, langtandi aftur
og aftur seta fram spurningin:
hvussu man gangast Suðurlands-
monnum? (!) —

Ja, nú stevna snekkjurnar fríðu
av stað, og Færoyingar allir fylgja
teimum á leið — í huganum —

við ynskinum um, at ferðin skal
eydnast teimum væl, og at vit í
øllum góðum kunna heilsast aftur
her heima á fosturlandsjörð.

Heilir og sælir!!

Landkrabbi.

Socialismen.

Socialismen er ikke nogen
helt ny Opfindelse, dens Grund-
princip er tværtimod lige saa
gammelt som Menneskeheden.
I alle primitive Samfund er
Fællesskab og Solidaritet blandt
Stammens Medlemmer det bæ-
rende Princip, og kun derved
har disse Mennesker været i
Stand til at bære sig i Kampen
for Tilværelsen. Men ogsaa
efter at Privatejendomsretten er
blevet herskende, opstaa der
Gang paa Gang Bevægelser, der
søger at afskaffe, eller i hvert
Fald at begrænse den. Saaledes
træffer vi i Oldtiden Platons
Statsideal og de første kristne
Menigheder, der „havde alle
Ting fælles“. Paa Reformations-
tiden opstaa der en Række
religiøse Sekter, der tilstræbe
Indførelse af Formuefællesskab.
Men det er dog særligt efter den
store franske Revolution, da det
Friheds- og Lighedssamfund,
som det revolutionære Borger-
skab havde lovet at indføre,
viser sig at svare saa daarligt til
Forventningerne, at der i Frank-
rig og England opstaa en
Række socialistiske Skoler, hver
med sin Plan til et Ideal-
samfund.

Karl Marx og Friederich Eng-
els har altsaa ikke opfundet
Socialismen, men de har givet
den et videnskabeligt Grundlag.

De har for nogen anden er-
kendt og lært os, at man ikke
efter Forgødtbefindende kan
lave Samfundet om, saaledes
som man kan bygge et Hus om
efter en forud lagt Plan. For at
øve Indflydelse paa Samfundets
Omdannelse maa man kende de
Kræfter, der bevirker Forandringer
i Samfundet. Marx og Engels fastsaa,
at det er den Maade, hvorpaa
den økonomiske Produktion og
Ombytningen af Produkterne
foregaar, der danner Grundlaget
for enhver Samfundsordning, og
at det altsaa er Forandringer i
Produktionsmaaderne, der er
den sidste Aarsag til alle sam-
fundsmæssige Forandringer. I et
Samfund, hvor haandværks-
mæssig Produktion i smaa Be-
drifter er det fremherskende, vil
Privatejendomsretten af Produktionsmidlerne
forekomme naturligt, men i
samme Grad som Produktionen
koncentreres i færre store Be-
drifter, vil flere komme til at
anse en Ændring af Ejendoms-
retten for paakrævet.

Koncentrationen af Produk-
tionen er altsaa en Forudsæt-
ning for Overgangen til et so-
cialistisk Samfund, men denne
Overgang foregaar dog ikke
automatisk, men gennem Kampe
mellem Overklassen, der er in-
teresseret i Opretholdelsen af
den nuværende Samfundsorden,
og Underklassen, der ønsker den
ændret. Disse Klassekampe er
efter Marx' og Engels Opfattelse
det virkelige Indhold i alle Ti-
dens Historie.

Marx og Engels var ikke blot
Teoretikere, der opstillede deres
Ansuelser som Rettesnor for
andre. De var tværtimod aktive
Deltagere i deres Tiders Arbej-
derbevægelse. Det er dog særligt
ved deres historiske og økono-
miske Undersøgelser og de Vær-
ker, de har efterladt sig, at de
har ydet den socialistiske Ar-

bejderbevægelse i alle Lande
uvurderlige Tjenester. Mest
kendt af deres Værker er »Det
kommunistiske Manifest«, En-
gels Skrift »Socialismens Ud-
vikling fra Utopi til Videnskab«
og Marx' mægtige socialdemo-
kratiske Værk »Kapitalen«.

Frá úttheiminum.

Fra Winnipeg telegraferes:

»Calgary Daily Herald« med-
deler en pinlig Episode, der
forleden udspillede i Calgarys
Ret. Den danske Emigrant
Axel Jensen indomtes 50 Dollars
i Bøde, fordi han havde kørt
for stærkt med sit Automobil.
Dommeren, Sanders, lod en Be-
mærkning falde om, at han
kunde være glad ved, at han
ikke var tiltalt for uagtsomt
Manddrab. »Bladene i Canada
er ikke opmærksom paa, at
Danmark tømmer sine Fængse-
lud over Canada«, sagde Sanders
i Retten, hvortil Jensen bemær-
kede, at Fejlen maatte søges i,
at Canada blev malet i de smuk-
keste Farver og fremstillet som
et Land, hvor man paa faa
Dage kan blive Millionær.

Statsbanken i Leningrad plyndret.

Telegrammer fra Leningrad
meddeler, at en Skare Banditter
i Automobileer har plyndret
Statsbanken i Leningrad.
Udbyttet blev 100,000 Rubler.
Tjekkaen har endnu intet Spor
af Roverne.

Bankens Kasserer blev fundet
myrdet i et Boksrum.

Dansk Arbejdsmands- forbund.

Arbejdsmandsforbundet har
paa den afholdte Kongres vedta-
get at træde ind i *De samvir-
kende Fagforbund*.

Bortført af Fascister.

Formanden for det social-
radikale Parti, *Daladier*, der
skulde præsidere ved et Møde i
Strasbourg, af det radikale For-
bund i Alsace, modtog for Af-
reisen et Telegram om at stige
af i Saverne for at deltage i et
radikalt Møde. Ved Ankomsten
blev han modtaget af to unge
Mænd, der bød ham tage Plads
i et Automobil. Efter en Kørsel
paa adskillige Timer blev
Daladier urolig og gjorde den
gældende overfor de unge Men-
nesker. Disse erklærede sig
som Fascister, og vilde hindre
ham i at deltage i det radikale
Møde i Strasbourg. Tilslidst
blev han afsat og naaede omsid-
der til Strasbourg, dels pr. Bil
og dels pr. Sporvogn.

Gunnar Heiberg død.

Den norske Forfatter Gunnar
Heiberg er afgaaet ved Døden
71 Aar gammel.

Gunnar Heiberg, der efter
Ibsen og Bjørnson var det stør-
ste dramatiske Talent i Norge,
brugte sine store Evner som
Prosaist, Journalist, Kritiker,
Polemiker og Dramatiker i Op-
position mod det gængse, det be-
staende, det anerkendte, og auto-
riserede i Tiden. I hans Mandoms-
tid, der faldt for Aarhundredskiftet
og lige efter var hans sarkastiske
Vid og bidende Ironi frygtet,
men tillige beundret i Norge og
i hele Skandinavien. Intet var
ham helligt og han foragtede
Nationen ved altid ubarmhjertigt
og uimponeret at spidde de
Hulheder og Daarskaber, som
gjaldt for Sandhed og og Autori-
tet i det konservative Samfund.

Dr. med. Ejler Holm.

Københavns Magistrat har
ansat Ojenlæge, Dr. med.
Ejler Holm som Overlæge ved
Kommunehospitalets Ojenafde-
ling. Dr. Holm, der har en
stor privat Praksis, har hidtil
været Ojenlæge ved Finsens
Lysinstitut og ved Bispebjerg
Hospital. Desuden har han tid-
ligere været Reservelæge paa
Kommunehospitalets Afdeling
for Øjensygdomme.

I 1922 erhvervede Dr. Holm
sin Doktorgrad ved en opsigts-
vækkende Afhandling om det
gule Farvestof i Øjets Centrum.
Han har endvidere gjort sig
kendt ved sit Arbejde ved ved
Svagsynsskolen for Børn og ved
sine Undersøgelser Angaaende
Ernæringens Indflydelse paa
Øjensygdomme.

Dr. med. Ejler Holm er ogsaa
kendt her paa Færøerne, da
han med korte Mellemrum har
praktiseret som Ojenlæge her.

Graniten til Lillebæltbroen.

Afgørelsen af Leverancen staar for Døren.

I danske Blade læses:

Endnu er det ikke endelig af-
gjort, om det skal være et born-
holmsk eller et svensk Firma,
der skal levere Granitten til
Lillebæltbroens Piller. Stats-
banerne og Hovedentreprenørerne
Monberg og Thorsen over-
vejer stadig. Banechef *Flens-
borg* siger om Afgørelsen:

— Ja, Afgørelsen staar lige
for Døren.

— Er der Haab for Born-
holm? spørges der.

— Det kan jeg ikke sige be-
stemt. Der er Mulighed for, at
Leverancen bliver delt, saaledes
at en Del af Stenene skal le-
veres fra Sverrig. Resten af et
bornholmsk Firma.

Mere faas ikke ud af Bane-
chefen. Men der erfares fra
anden Side, at der naar alt tages
i Betragtning, kun er 16 pCt.
Prisforskel paa billigste svenske
og billigste danske Tilbud. Og
er dette Tilfældet, henstilles til
Trafikministeren at vælge det
danske. Der er stor Arbejds-
løshed indenfor Stenindustrien,
og det vil betyde overmaade
meget for Bornholm at faa disse
Granitarbejde, der trods alle
Reduktioner i Materialier og
Behugning dog repræsenterer
noget over 300,000 Kr.

Norske Kommuner i Nød.

For et halvt Aar siden ned-
sattes der en Kommission, som
skulde afgive Indstilling angaa-
ende, hvilke Forholdsregler der
kunde træffes for at hjælpe de
Kommuner i Norge, som i
Efterkrigstiden er kommet i
økonomiske Vanskeligheder.

Kommissionen har nu afslut-
tet sit Arbejde, og dens Flertal
(borgerlige Partier) anser det
for nødvendigt, at der tilveje-
bringes ny Kapital til kontant,
procentvis Dækning af Kredito-
rernes Krav. Kan disse faa
kontant Dækning for en Del af
deres Tilgodehavende, vil de,
mener Flertallet, være tilbøjelige
til at give Akkord paa fordel-
agtigere Vilkaar, end hvis
der ingen kontant Dækning
finder Sted. Flertallet mener
endvidere, at Kommunalbanken
maa træde hjælpende til ved at

give Kommunerne saa store
Laan, som den forretningsmæs-
sigt finder forsvarligt. Da imid-
lertid de Laan, som Kommu-
nalbanken kan give, i mange
Tilfælde vil blive saa smaa, at
det vil blive meget vanskeligt
for bl. a. Sparekasserne at god-
kende den Kapitalnedskrivning,
som et Akkordforslag, baseret
paa Kommunalbankens Laan,
forudsætter, er Flertallet af den
Opfattelse, at Staten bør træde
støttende til og yde de paagæl-
yde de paagældende Kommuner
Laan paa lang Sigt, som skal
være rente- og afdragsfri i den
Udstækning, som i det enkelte
Tilfælde anses for nødvendigt.
Skonsmæssigt regner man med,
at Staten i Øjeblikket maa yde
en Støtte paa 25 Mil. Kr. til
dette Formaal.

Arbejderpartiets Medlemmer i
Kommissionen foreslaar, at man
søger gennemført en Lov om
tvungen Opgivelse af Gældskrav
paa Kommunerne.

„Í ódn og logn“. So eitur
ein lítill bók (30 bls.), sum próstur
okkara hevur sannað og felagið
»Varðin« og aðrir givið út. Hon
er ætlað okkara fiskimonnum
sum ein fylgisveinur á teirra
vandamiklu ferð upp á Suður-
landið.

Hvørt ár fer allur hin rask-
asti og djarvasti unglingaflokkur
Færoyalands hesa váðafærð fyri
at veða ein stóran part av tí,
sum landi okkara og fólki torvar
til livsupphald; hvørt bankandi
mannahjarta her fylgir teimum
við ynskinum um góða veiðu, og
mong brennandi bøn verður
send til Gud fyri teirra skuld;
men tað kann eisini vera gagn-
ligt, at teir hava eitt sjónligt orð
til fylgjuvein á hesi leið, og tað
er sum eitt tílkt orð, hendað
bók er tilætlað. Felagið »Varðin«
hevur sent hana umboð í hvørt
skip. Bókin er prentað í meira
enn 2000 eintokum, so hvørt
skipið hevur fingið fleiri eintøk.

Innihaldið er: I. *Nakrir sálmur*
og II. *Nakrar bønir. Sálmarnir*
hava allir verið prentaðir fyrr,
og eru teir tí kendir, og sipa,
sum vera man, teir flestu til
sjólvið og sjóferðirnar. Tað
kann vera vert at nevna, at hin
fyrsti og hin síðsti av hesum
sálmum eru teir fyrstu sálmur,
sum prentaðir vóru á føroyskum
máli, nr. 1: sjóálmurinn burtur-
ferð, »Mær sanni faðir veiti« og
nr. 15: sjóálmurinn heimferð,
»Lov og tókk eg tær fram beris.
Tað var siður fyrr í Føroyum,
at menn sungu sjóálmur bæði
á útferð og á heimferð; men
tann siður er nú fallin víða
hvar, og teir sálmur, ið tá vóru
sungnir, eru lítið kendir nú.
Kundi hendað lítla bókkin vakt
aftur í huga fiskimannanna tann
anda, sum gevur sær ljóð í
sanganum til harrans pris bæði
við útferð og heimferð, varð
hennara virði margfalt aftur-
rindað.

Bønirnar eru týddar eftir
teimum kendu, sum standa í
sálmabókini, og eru tí mongum
kunnugar, tó er ein, »Bón á
sjónum«, kanska ikki kend, tí
hon er ikki tikin úr okkara sálma-
bók, men tað er júst hendað,
sum fellur mest saman við
grundlyndið í Føroyingum.

Nú eru menn ymssir á máli
um virði av prentaðum bönum;
mangir halda, og tað við rætti,
at tá vit koma á sanna trond
og vanda okkum í bøn til Guds,
so nýta vit ikki prentaði orð;